

CUPRINS

CAPITOLUL I. PERSOANELE – SUBIECTE ALE RAPORTULUI

JURIDIC CIVIL	15
Secțiunea I- a. Considerații generale privind persoana fizică	15
1.1. Noțiunea de persoană fizică	15
1.2. Noțiunea de subiecte de drept civil	18
1.3. Categoriile de persoane – subiecte de drept civil	18
Secțiunea a II-a. Capacitatea civilă a persoanelor	19
2.1. Definierea noțiunii de capacitate civilă	19
2.2. Caracterele juridice ale capacității civile	20
2.3. Structura capacității civile	21
Subsecțiunea I-a Capacitatea de folosință a persoanei fizice	21
1. Noțiunea capacității de folosință	21
2. Caractere juridice ale capacității de folosință	22
3. Cadrul juridic al reglementării capacității de folosință	25
4. Caractere juridice	26
5. Clasificarea persoanelor fizice	29
2. Începutul capacității de folosință	30
2.1. Regula privind dobândirea capacității de folosință a persoanei fizice de la naștere	30
2.2. Excepția dobândirii capacității de folosință a persoanei fizice	31
2.2.1. Reglementarea legală a excepției	31
2.2.2. Condițiile de aplicare a excepției	32
2.2.3. Timpul legal al concepțiunii	33
2.2.4. Reproducerea umană asistată medical cu terț donator	34
3. Conținutul capacității de folosință a persoanei fizice	35
3.1. Noțiuni	35
3.2. Îngrădiri ale capacității de folosință	37
3.2.1. Noțiuni	37
3.2.2. Criterii de clasificare ale incapacităților	37
4. Încetarea capacității de folosință a persoanei fizice	40
4.1. Momentul în care are loc încetarea capacității de folosință a persoanei fizice	40
4.1.1. Reglementarea legală	40
4.1.2. Reguli privind stabilirea datei morții	40
4.2. Declararea judecătorească a morții	42
4.2.1. Definierea noțiunii și reglementare	42
4.2.2. Procedura declarării judecătorești a morții	44
4.2.2.3. Rectificarea datei morții	45
4.2.2.4. Efectele hotărârii declarative de moarte	46
4.2.2.5. Anularea hotărârii declarative de moarte	46

Subsecțiunea a II- a Capacitatea de exercițiu a persoanei fizice	50
1. Definiția capacității de exercițiu	50
1.2. Premisele capacității de exercițiu ale persoanei fizice	51
1.3. Fazele capacității de exercițiu ale persoanei fizice	52
1.4. Caracterele juridice ale capacității de exercițiu a persoanei fizice	52
2. Lipsa capacității de exercițiu a persoanei fizice	53
2.1. Persoane fizice lipsite de capacitate de exercițiu	53
2.1.1. Reglementarea legală	53
2.2. Reprezentarea legală a persoanei fizice lipsite de capacitate de exercițiu	54
2.3. Actele juridice civile care pot fi încheiate valabil de cel lipsit de capacitatea de exercițiu	55
2.4. Sancțiunea actelor încheiate de cel lipsit de capacitate de exercițiu	56
3. Capacitatea de exercițiu restrânsă	57
3.1. Definiție. Reglementare	57
3.2. Începutul capacității de exercițiu restrânsă	58
3.3. Conținutul capacității de exercițiu restrânsă	58
3.4. Încetarea capacității de exercițiu restrânsă	61
4. Capacitatea de exercițiu deplină	62
4.1. Noțiuni	62
4.2. Dobândirea capacității de exercițiu depline	62
4.3. Conținutul capacității de exercițiu depline	63
4.4. Încetarea capacității de exercițiu	63
5. Sancțiunea nerespectării dispozițiilor legale referitoare la capacitatea de exercițiu	64
6. Respectul ființei umane și al drepturilor ei inerente	65
6.1. Generalități	65
6.2. Drepturile la viață, la sănătate și la integritate ale persoanei fizice	66
6.3. Respectul vieții private și al demnității persoanei umane	68
6.4. Respectul datorat persoanei și după decesul său	71
CAPITOLUL II. IDENTIFICAREA PERSOANEI FIZICE	73
Secțiunea I-a. Chestiuni preliminare	73
1. Noțiune. Natura juridică	73
2. Necesitatea identificării persoanei fizice	74
3. Atributele (mijloacele) de identificare a persoanei fizice	74
Secțiunea a II-a. Numele	76
1. Definiție	76
2. Caracterele juridice ale numelui	78
3. Numele de familie și modul de dobândire	79
4. Modificarea numelui de familie	82
4.1. Modificarea numelui de familie determinată de schimbări ale filiației	82
4.2. Modificarea numelui de familie determinată de adopție	84
4.2.1. Încuviințarea adopției	85
4.2.2. Încetarea adopției	85
4.3. Modificarea numelui de familie determinată de căsătorie	86
4.4. Schimbarea numelui pe cale administrativă	87
4.4.1. Noțiune. Reglementare	87

4.4.2. Titularii prevederilor legale privind schimbarea numelui pe cale administrativă	88
4.4.3. Cazurile de schimbare a numelui pe cale administrativă	89
4.4.4. Procedura de schimbare a numelui	90
4.5. Retranscrierea numelui de familie și a prenumelui	93
5. Prenumele	93
5.1. Definiție	93
5.2. Stabilirea prenumelui	94
5.3. Schimbarea prenumelui	94
5.4. Retranscrierea prenumelui	95
6. Pseudonimul și porecla	95
6.1. Pseudonimul	95
6.2. Porecla	95
Secțiunea a-III-a Domiciliul și reședința	96
1. Noțiunea de domiciliu	96
2. Importanța domiciliului	97
3. Caracterele juridice ale domiciliului	98
4. Felurile domiciliului	99
4.1. Domiciliul de drept comun (voluntar)	99
4.1.1. Stabilirea domiciliului	99
4.1.2. Schimbarea domiciliului de drept comun (voluntar)	100
4.1.3. Dovada domiciliului de drept comun	101
4.2. Domiciliul legal	102
4.2.1. Noțiune. Caractere	102
4.2.2. Caracteristicile domiciliului legal	102
4.2.3. Categoriile de persoane care au domiciliul legal	102
4.2.4. Schimbarea domiciliului legal	104
4.2.5. Dovada domiciliului legal	104
4.3. Domiciliul profesional	104
4.4. Domiciliul ales (convențional)	104
4.4.1. Definiție	104
4.4.2. Natura juridică	105
5. Reședința persoanei fizice	105
5.1. Noțiune. Reglementare	105
5.2. Caracterele juridice	106
5.3. Importanța reședinței	106
5.4. Stabilirea reședinței	106
5.5. Schimbarea reședinței	107
5.6. Dovada reședinței	107
Secțiunea a IV-a Starea civilă	107
1. Considerații introductive	107
1.1. Noțiunea și conținutul stării civile	107
1.2. Caracterele juridice ale stării civile	109
1.3. Starea civilă și posesia de stat	110
2. Înregistrările de stare civilă	111
2.1. Definiție	111

2.2. Feluri (categori) de înregistrări de stare civilă	112
2.3. Organizarea înregistrărilor de stare civilă	112
2.4. Regulile privind înregistrările de stare civilă	113
3. Actele de stare civilă	117
3.1. Definiție	117
3.2. Natura juridică	117
Natura juridică a actelor de stare civilă este una mixtă	117
3.3. Reconstituirea și întocmirea ulterioară a actului de stare civilă	117
3.4. Anularea, modificarea, rectificarea și completarea actelor de stare civilă	118
3.5. Procedura judiciară de anulare, completare și modificare a actelor de stare civilă	119
3.6. Procedura administrativă a rectificării	120
4. Acțiunile de stare civilă	120
4.1. Definiție	120
4.2. Clasificare. Criterii	120
5. Proba stării civile	122
CAPITOLUL III. OCROTIREA PERSOANELOR FIZICE PRIN MIJLOACE DE	
DREPT CIVIL	123
Secțiunea I-a. Sistemul mijloacelor juridice de ocrotire a omului	123
1.1. Definiția sistemului mijloacelor juridice de ocrotire a omului	123
1.2. Categori de persoane fizice supuse ocrotirii prin mijloace juridice de drept civil	123
1.3. Reglementări interne și internaționale în materie. Enumerare	124
Secțiunea a II-a. Ocrotirea minorului	125
2.1. Ocrotirea minorului prin părinți (ocrotirea părintească)	125
2.1.1. Noțiunea ocrotirii părintești	125
2.1.2. Principiile generale care stau la baza ocrotirii părintești	126
2.1.3. Exercițarea autorității părintești	128
2.1.4. Conținutul autorității părintești.	128
2.1.5. Efectele divorțului cu privire la raporturile dintre părinți și copiii lor minori	128
2.1.6. Răspunderea părinților	130
2.1.7. Decăderea din exercițiu drepturilor părintești	130
2.1.8. Încetarea autorității părintești	131
2.2. Ocrotirea minorului prin tutelă	131
2.2.1. Definiție	131
2.2.2. Principiile care guvernează tutela minorului	133
2.2.3. Deschiderea tutelei	133
2.2.4. Capacitatea de a fi tutore	135
2.2.5. Consiliul de familie	136
2.2.6. Exercițarea tutelei	137
2.2.6.1. Exercițarea tutelei cu privire la persoana minorului	138
2.2.6.2. Exercițarea tutelei cu privire la bunurile minorului	138
2.2.6.3. Controlul exercitării tutelei (Obligații pe parcursul tutelei)	140
2.2.7. Încetarea tutelei	141
2.2.8. Răspunderea tutorelui	142

2.3. Protecția specială a copilului	143
2.3.1. Chestiuni preliminare	143
2.3.2. Definiție	144
2.3.3. Măsurile de protecție specială a copilului	144
2.3.3.1. Plasamentul	145
2.3.3.2. Plasamentul în regim de urgență	145
2.3.3.3. Supravegherea specializată	145
Secțiunea a III-a. Ocrotirea interzisului judecătoresc	146
3.1. Noțiunea interdicției judecătorești	146
3.1.1. Definiție	146
3.1.2. Reglementarea juridică	146
3.2. Condițiile punerii sub interdicție	148
3.3. Procedura punerii sub interdicție	149
3.4. Efectele punerii sub interdicție judecătorească	149
3.5. Încetarea interdicției	151
Secțiunea a IV-a Protecția persoanelor cu tulburări psihice	151
Secțiunea a V-a. Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă	155
5.1. Noțiune. Clasificare. Reglementare	155
5.2. Cazurile de instituire a curatelei	155
5.3. Procedura instituirii, conținutul ocrotirii și încetarea curatelei	156
CAPITOLUL IV. PERSOANA JURIDICĂ – SUBIECT DE DREPT CIVIL	158
Secțiunea I-a. Considerații introductive	158
1.1. Noțiunea de persoană juridică	158
1.1.1. Definiție	158
1.1.2. Terminologie	160
1.1.3. Reglementarea persoanei juridice	160
Secțiunea a II-a. Clasificarea și enumerarea persoanelor juridice	161
2.1. Criterii de clasificare	161
2.2. Principalele categorii de persoane juridice române	163
Secțiunea a III-a. Elementele constitutive ale persoanelor juridice	170
3.1. Considerații generale	170
3.2. Aspecte care circumstanțiază elementele constitutive	170
3.3. Conținutul elementelor constitutive	171
3.3.1. Organizarea de sine stătătoare (proprie)	171
3.3.2. Patrimoniul propriu	173
3.3.3. Scopul propriu	176
CAPITOLUL V. ÎNFIINȚAREA PERSOANEI JURIDICE	178
Secțiunea I-a. Chestiuni preliminare	178
1.1. Noțiunea de înființare a persoanei juridice	178
1.2. Modurile de înființare a persoanei juridice	178
Secțiunea a II-a. Conținutul modurilor de înființare	179
2.1. Înființarea persoanei juridice prin act de înființare al organului competent	179
2.2. Înființarea persoanei juridice prin act de înființare al celor care o constituie, autorizat, în condițiile legii	181
2.3. Înființarea persoanelor juridice printr-un alt mod prevăzut de lege	183

2.4. Înregistrarea persoanei juridice	183
2.5. Nulitatea persoanei juridice	184
2.5.1. Cauzele de nulitate	184
2.5.2. Efectele nulității persoanei juridice	184
CAPITOLUL VI. CAPACITATEA CIVILĂ A PERSOANEI JURIDICE	186
Secțiunea I-a. Considerații generale	186
1.1. Capacitatea juridică și capacitatea civilă a persoanei juridice	186
1.2. Definiție și structura capacității civile a persoanei juridice	186
Secțiunea a II-a. Capacitatea de folosință a persoanei juridice	187
2.1. Noțiunea de capacitate de folosință a persoanei juridice	187
2.2. Caracterele juridice ale capacității de folosință a persoanei juridice	187
2.3. Începutul capacității de folosință a persoanei juridice	189
2.4. Începutul capacității de folosință anticipată a persoanei juridice	191
2.5. Conținutul capacității de folosință a persoanei juridice	192
2.5.1. Conținutul capacității de folosință anticipată a persoanelor juridice	192
2.5.2. Conținutul capacității de folosință deplină a persoanei juridice	193
2.5.3. Principiul specialității capacității de folosință a persoanei juridice	194
2.6. Încetarea capacității de folosință a persoanei juridice	194
2.6.1. Încetarea capacității de folosință anticipată a persoanei juridice	194
2.6.2. Încetarea capacității de folosință deplină a persoanei juridice	194
CAPITOLUL VII. CAPACITATEA DE EXERCİTIU A PERSOANEI JURIDICE ...	195
Secțiunea I-a. Noțiunea și specificul capacității de exercițiu a persoanei juridice	195
1.1. Definiția capacității de exercițiu a persoanei juridice	195
1.2. Reglementarea generală a capacității de exercițiu a persoanei juridice	196
1.3. Reglementările speciale ale capacității de exercițiu a persoanei juridice	196
Secțiunea a II-a. Începutul, conținutul și încetarea capacității de exercițiu a persoanei juridice	198
2.1. Începutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	198
2.2. Conținutul capacității de exercițiu a persoanei juridice	199
2.2.1. Principiile care stau la baza realizării conținutului capacității de exercițiu a persoanei juridice	200
2.2.1.1. Principiul pluralității organelor de conducere ale persoanei juridice	200
2.2.1.2. Principiul răspunderii persoanelor fizice care alcătuiesc organele de conducere a persoanei juridice pentru modul cum realizează capacitatea de exercițiu a acesteia	200
2.2.1.3. Principiul obligativității hotărârilor și deciziilor organelor de conducere și administrare	202
2.2.1.4. Principiul separației de patrimonii	202
2.2.1.5. Principiul contrarietății de interese	203
2.3. Nulitatea actelor emise de organele de conducere ale persoanei juridice. Suspendarea actelor atacate	203
2.4. Încetarea capacității de exercițiu a persoanei juridice	204
CAPITOLUL VIII. IDENTIFICAREA PERSOANEI JURIDICE	205
Secțiunea I-a. Chestiuni preliminare	205
1.1. Noțiunea și importanța identificării persoanei juridice	205

1.1.1. Noțiune	205
1.1.2. Importanța identificării persoanei juridice	206
1.2. Natura juridică a identificării persoanei juridice	206
1.3. Ocrotirea atributelor de identificare a persoanelor juridice	206
Secțiunea a II-a. Atributele (mijloacele) de identificare a persoanei juridice	207
2.1. Enumerarea și clasificarea atributelor de identificare	207
2.2. Denumirea persoanei juridice	207
2.2.1. Definiție	207
2.2.2. Conținutul dreptului la denumire	207
2.2.3. Stabilirea și schimbarea denumirii	208
2.3. Sediul persoanei juridice	209
2.3.1. Definiție	209
2.3.2. Clasificare	210
2.3.3. Conținutul dreptului la sediu	210
2.3.4. Stabilire și schimbare	211
2.4. Naționalitatea persoanei juridice	211
Secțiunea a III-a. Alte atribute de identificare	211
3.1. Contul bancar al persoanei juridice	212
3.2. Codul de identificare fiscală al persoanei juridice	212
3.3. Codul unic de înregistrare	213
3.4. Firma	213
3.5. Marca	213
3.6. Telefonul, telexul, faxul, adresa de e-mail	213
CAPITOLUL IX. REORGANIZAREA PERSOANEI JURIDICE	214
Secțiunea I-a. Noțiune, forme și efecte	214
1.1. Noțiunea de reorganizare a persoanei juridice	214
1.1.1. Reglementare. Definiție	214
1.1.2. Competența de a decide reorganizarea persoanei juridice	215
1.2. Formele reorganizării persoanelor juridice	216
1.2.1. Enumerarea formelor reorganizării	216
1.2.1.1. Fuziunea	216
1.2.1.2. Divizarea	217
1.3. Efectele reorganizării persoanei juridice	218
1.3.1. Chestiuni prealabile	218
1.3.2. Efectele de drept civil ale reorganizării persoanei juridice	219
1.3.2.1. Efectul creator și efectul extinctiv	219
1.3.2.2. Efectul translativ (felul transmisiunii)	220
1.3.2.3. Întinderea răspunderii persoanei juridice dobânditoare	220
1.3.2.4. Transmiterea contractelor în caz de reorganizare	222
1.3.2.5. Data producerii efectelor reorganizării	222
CAPITOLUL X. ÎNCETAREA PERSOANEI JURIDICE	224
Secțiunea I-a. Noțiune și moduri de încetare	224
1.1. Noțiunea de încetare a persoanei juridice	224
1.1.1. Definiție	224
1.1.2. Reglementare	224
1.2. Modurile de încetare a persoanei juridice	225

Secțiunea a II-a. Dizolvarea persoanei juridice	225
2.1. Noțiunea de dizolvare a persoanei juridice	225
2.1.1. Definiția instituției – dizolvarea persoanei juridice	225
2.2. Cauzele privind dizolvarea persoanei juridice	226
2.2.1. Cazurile reglementate de noul Cod civil	226
2.2.2. Cazuri de dizolvare pentru anumite categorii de persoane juridice prevăzute în legi speciale	226
2.2.2.1. Dizolvarea asociațiilor și fundațiilor	226
2.2.2.2. Dizolvarea societăților comerciale	227
2.2.2.3. Dizolvarea societăților agricole	229
2.2.2.4. Dizolvarea societăților cooperative	229
2.2.2.5. Dizolvarea organizațiilor sindicale	229
2.2.2.6. Dizolvarea partidelor politice	230
2.3. Clasificarea cauzelor de dizolvare	230
2.4. Efectul dizolvării este lichidarea persoanei juridice	231
2.4.1. Noțiunea de lichidare	231
2.4.2. Reglementare	231
2.4.3. Conținutul operațiunii juridice de lichidare	233
2.4.4. Destinația bunurilor rămase după încheierea operațiunii de lichidare	234
2.4.5. Capacitatea civilă a persoanei juridice pe durata lichidării	234
2.4.6. Momentul la care încetează persoana juridică dizolvată	235
Secțiunea a III-a. Transformarea persoanei juridice	235
3.1. Noțiune	235
3.1.1. Definiție	235
3.1.2. Autonomia transformării persoanei juridice	236
3.2. Cazuri de transformare a persoanei juridice	236
3.3. Efectele transformării persoanei juridice	237
BIBLIOGRAFIE	238